

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

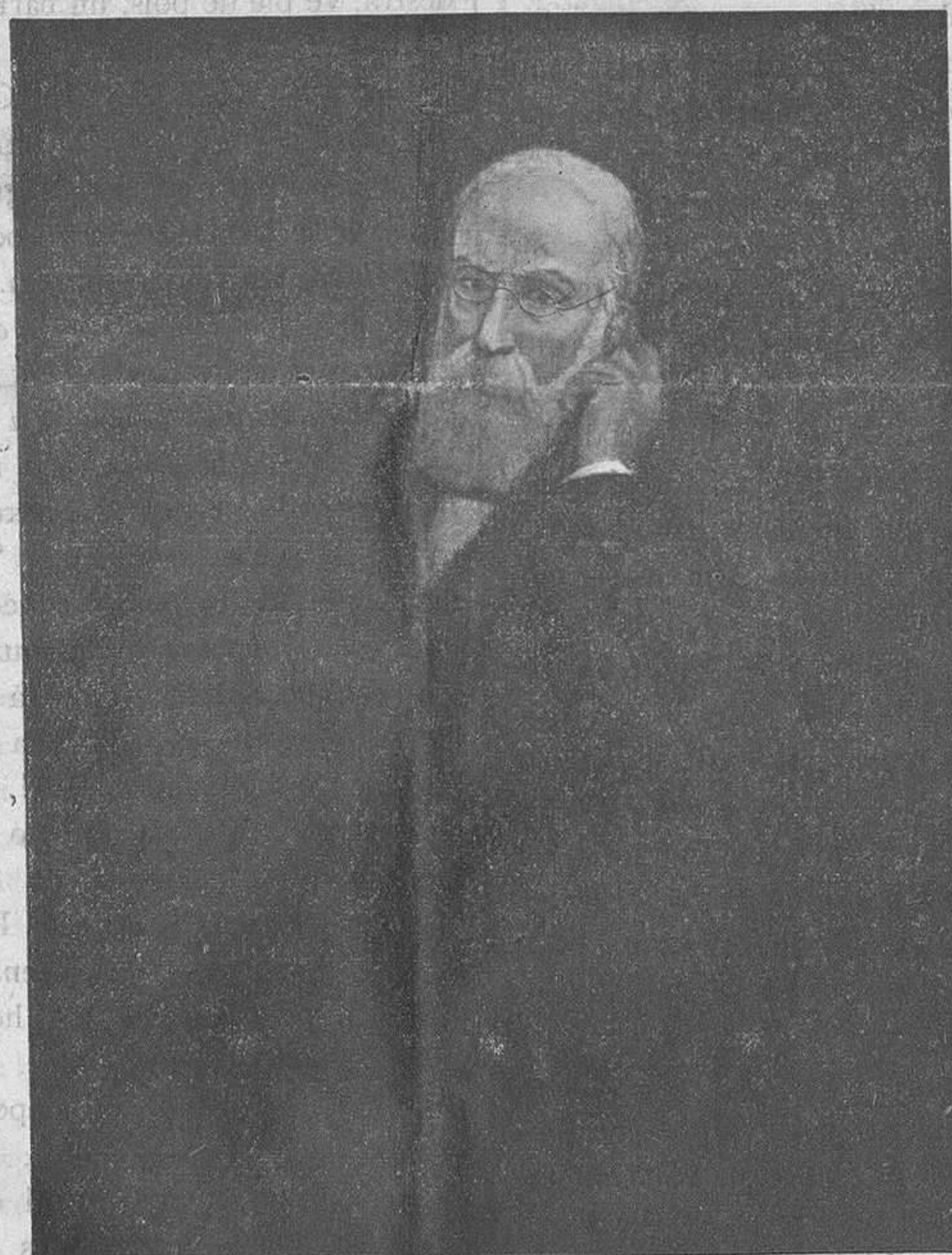
Aquest número 10 cts. per tot arreu
NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

FRANCESC PI I MARGALL

L'apòstol del federalisme nasqué a Barcelona l'any 1824. Historiador famós, polític eminent i advocat d'empenta, fou un escriptor brillantíssim, espill de ciutadans per la seva austeritat, laboriositat i honradesa. Donà a llum gran nombre d'obres de crítica artística i literària, de socialisme i de política autònoma. Intervingué activament en la Revolució de 1854. Fundà i dirigí infinitat de valents periòdics republicans que els governs perseguiren fins a prohibir-los. Fou ministre en el Gabinet Figueras, i, més tard, President de la República. Després organitzà el partit republicà federalista, redactant el famós Programa, el qual fou la síntesi del seu esperit justicier i bo. Aquest gran català morí a Madrid, el 29 de novembre de 1901. Ara bé, aquest home immaculat ha estat combatut i vexat pel pamfletista Josep Pla en el seu darrer llibre

L'altre inquietud d'Orient

Són o la constitueixen els indis.

Aconseguida la llibertat nacional per als xinesos, ara els toca a llurs veïns.

Sembla que la revolució que això implica, no està llunyana.

Els conflictes de treball que a l'Índostà sovintegen, volen dir que, allà el problema, com a l'ex-celeste imperi, és alhora social i polític, o que la crisi econòmica no és més que la manifestació de la crisi política o a l'inrevés.

El cas és que l'activitat dels Sindicats obrers a Bombai, Calcuta i Madràs no minva.

La darrera vaga de ferroviaris ha estat formidable.

Les condicions de treball al sud d'Àsia són escandaloses.

Es fan jornades de dotze i catorze hores. Els salaris es compten per cèntims.

L'explotació de la dona i de les criatures al camp i a les fàbriques està a l'ordre del dia.

A les vores del Ganges, el riu sagrat, no regeixen lleis humanes.

En una paraula, l'Índia, des del punt de vista polític i social és una altra Xina.

Ho és pels abusos dels estrangers i per l'opressió dels naturals del país.

A veure si ho serà també pels trasbalsos que tanta injustícia fatalment ha de determinar.

Antimonroisme

El pacte Kellog contra la guerra posa altra vegada, al primer pla de l'actualitat internacional, el greu problema de l'abast i vera significació de la doctrina de Monroe.

Sabut és que, per una hàbil mistificació de l'esperit del seu autor, semblant a la que ha fet... el monroisme, el principi de no intervenció de les potències europees a Amèrica, vol dir senzillament a l'actualitat mans lliures dels ianquis al Nou continent.

Quan els Estats Units eren el campió de la llibertat a l'altra banda de la mar salada, la doctrina de Monroe fou la barrera oposada als absolutismes que volien impedir la independència de les noves nacionalitats.

Els Estats Units, però, s'han fet grans, s'han fet rics. El diner els ha encanallat, els ha corromput l'ànima. I de la teoria jurídica, amb què defensaven ahir la lliure autodeterminació dels pobles, pretenen avui fer-ne un instrument d'esclavatge.

No intervenció d'Europa a Amèrica vol dir avui, en efecte, mans lliures de Wall Street a Nicaragua, a Panamà, a Santo Domingo, a Haití, a Cuba, a Mèxic, a l'Amèrica espanyola i portuguesa, en una paraula.

Abans de pacte Kellog, aquesta declaració era unilateral. El lladre formulava pel

seu compte i baix la seva responsabilitat exclusiva les seves pretensions als béns del robat.

Ara, però, excloses del pacte de no agressió les qüestions colonials, exclosos els protectorats, els mandats, les tutel·les polítiques i financeres, més o menys legítimes, la doctrina de Monroe, en el seu aspecte imperialista, queda sancionada, queda reconeguda per l'altra part, pels qui mai no l'havien acceptada.

I bé: La doctrina de Monroe, quan fou l'escut dels pobles dèbils de l'Amèrica llatina, era respectable.

Avui que és llur botxí i el dogal que els estreny el coll; avui que el monroisme és l'expressió de les cobejances del capitalisme ianqui i de les ambicions de Wall Street, no podem menys de rebutjar-lo.

Intervenció, doncs, de les democràcies europees a Amèrica, i arreu del món on hi hagi un poble oprimint, és el nostre lema a l'hora present.

Intervenció contra els Estats Units i contra tot el que vulgui reduir a servitud les repúbliques de l'altra banda de l'Atlàntic.

Defensa a ultrança allà i ací del dret de "self-control".

I amb aquests principis estem dintre el més pur esperit de la doctrina de Monroe,

perquè, avui, per les males arts dels imperialistes trapelles i fraudulents, es dona la paradoxa de que res hi ha més monroista que l'antimonroisme.

ANGEL SAMBLANCAT

Signe de lassitud

Una de les característiques més vistents de l'art actual, i probablement la causa més gran del seu confusionisme, és la desproporció entre la febrils recerca dels nous mitjans tècnics i la penúria de coses a dir.

A mesura que els temes perden importància, els mitjans d'expressar-los apareixen al primer plan de les preocupacions. Es això el que hom observa en tots els períodes de fadiga, després d'una gran tensió imaginativa.

Es així que la pintura actual i la música han arribat a una heretgia que consisteix a prendre el mitjà per la finalitat. Hom anomena retorn a "l'art pur" la convicció que les combinacions, els colors i les sonoritats es bastin a ells mateixos. Es a dir, poc més o menys, que l'idioma es basti a ell mateix. Però l'idioma és fet per a ésser parlat, és a dir per expressar idees.

El públic tindrà raó contra aquests extractors de la quinta essència, de la pintura, de la música i de la poesia "pures". Perquè la poesia, la música i la pintura no són fetes per als poetes, els músics i els pintors. Són ells qui les fan. Però les fan per a tota la fracció intel·ligent, delicada i sensible de la humanitat. I la humanitat no la formen uns quants snobs i calculadors de problemes tècnics. La Humanitat segueix tenint un cor, i un sentiment, que demana a l'art que els satisfaci.

Això no és més que una qüestió de sentit comú. I vivim un moment de tal follia estètica que aquest sentit comú, abans justament menyspreat com una senyal de mediocritat burgesa, ha esdevingut una virtut cardinal. Els maniàtics del refinament tècnic han anat verament massa lluny. Per a ésser de vanguardia, han esdevingut uns minyons que no saben on van.

Multipliquen els trucs de l'ofici i isolen les arts del públic, presentant-les com a secrets del que serà indigne profà; decretar "una alta literatura" i una "música pura" és tallar les arrels i caure a la més espantosa davallada.

Passant el temps

De vegades, tenen més interès i són més importants les noves que es recullen de l'estranger que les de casa, puix a casa, com que el que ha passat i el que pot passar ho tenim,—o ho havem de tenir,—com coses, de les que no cal parlar ni capficar-s'hi, en resulta un excés de laxitud que ad-huc produeix embolics d'intel·ligència. Per altra banda, quan penses que pots parlar, o et diuen que vas errat, o et fiquen la por al cos; així és que, ho repetim, les noves de l'estranger són més importants que les de casa, que aquí no passa, ni pot passar res que ho sigui d'important, per a reflexar un comentari, ni menys una ironia de passatemps, doncs, perquè ens hem d'entestar en cercar tres peus al gat si—de no trencar-se'n cap— en té quatre?

Llevat d'això, doncs, i de si a l'Ajuntament hi ha els seus pros i contres per llums de més o menys, i de que per prendre banys de sol, tothom haurà d'estar sol, o fapat,

car els ulls dels qui van per les platges es tornarien pecadors, no hi ha cap més nova per ací que tingui la importància, per exemple, de la del prometatge de Mustafà Kemal, el dictador de Turquia, qui, segons tenim entès, ha demanat la cunyada del rei de l'Afganistan. Ben segur que deu ésser una afganistana formosa, puix ell és un home de gust, i la devia conèixer quan els reis feren el viatge per Europa, el que ens convenç de la conveniència d'aquests viatges reials, sobretot quan es tenen parentes per a col·locar.

A Turquia, però, no han vist amb molts bons ulls que el seu cap hagi anat a cercar una dona estrangera; però, ¿què menys podia fer el bon Mustafà que el que gairebé tots els reis han fet? Tal vegada, si l'hagués escollit entre les seves li hauria sortit malament. De totes maneres, i encara que, en saber-ho, els seus li diguessin: "que mal ho has fet Kemal", Mustafà ha dit: "que bé que ho he fet, com tot el que faig", i ha afegit una frase lapidària que restarà com a sentència a la història; heus-la ací: "Tot bon governant que s'estimi, i es vulgui casar, el primer que ha de fer és no agafar cap turca: per això jo l'agafaré afgana".

LLUÍS RAMÍREZ CARULLA

JOC DE PARAULES

Tenim un joc de paraules que fa moure al món sencer i són buides com bombolles o plenes de verí intens.

Hi ha la Llibertat a França, que està fent un mal paper, "Llibertat!" i fa pocs dies hi hagueren molts presoners.

Es predica la Justícia "Justícia!" a tort i a dret, i a voltes és la injustícia que escanya en nom d'una llei.

La Llei és una altra cosa que fa embrutar molt paper i s'estira i s'arronça segons el "què" i el "perquè".

La Bondat i la Clemència quasi enlloc la trobareu. Només són que lletra morta; jocs de paraules només.

Els homes som el producte d'una matèria dolenta, i gemeguem nit i dia i ens enganyem com si res.

La Veritat, la Mentida, la Cultura, el Talent. Només són jocs de paraules, a dintre no hi ha pas res.

I la humanitat camina amant d'esma, somrient, i amb un plò amarg pels seus dintres. i per enganyà els sofrents tenim un joc de paraules que no serveixen de res.

FLIC

Diatriba contra Josep Pla

I

Josep Pla acaba de publicar un nou llibre. Aquest nou llibre es titula "Cambó. Materials per a una història d'aquests últims anys". (Vol. I). L'ha editat "La Nova Revista": literatura catolitzant, de dretes, en una col·lecció de "Qüestions filosòfiques, polítiques i socials".

Hem llegit aquest llibre, que ha mogut un

cert aldarull. Després de llegit ens ha fet l'efecte que, aquesta vegada, la signatura de Josep Pla no era més que un pseudònim. Rera aquest pseudònim hi ha Francesc Cambó, ex-ministre i home d'affers, més que cabdill d'un partit polític.

Comprenem que Cambó, home de vivor innegable, sentís la necessitat d'atreure la pública atenció a l'entorn de la seva figura. Calia que es parlés d'ell com a home de política, perquè el poble començava a oblidar-lo com a polític per veure'l únicament com a milionari i home d'affers. Per aconseguir això, res com un llibre: un llibre de franc elogi, de ditirambe delirant i desmesurat; un llibre d'admirador incondicional i sincer.

Aquest admirador és Josep Pla, l'autor del llibre. Cosa que ens causa una profunda estranyesa, un espasme extraordinari. Per diverses raons: perquè Josep Pla, fins ara, s'havia dit escriptor d'esquerra i no és lògic que un escriptor d'esquerra es dediqui a elogiar l'oportunisme de Cambó i de la "Lliga"; i perquè, no fa massa temps, en un periòdic que es publicava en català a París, Josep Pla publicà uns articles atacant durament i amb violència extraordinària el senyor Cambó. ¿Com es comprèn, doncs, aquest elogi?

Pensem que es tracta d'una lleugeresa, d'una boutade, d'una tombarella a les que un aficionat sembla Pla. No veiem guem veure-hi altra cosa. Però reneguem de l'home d'esquerra que es deia ésser Pla.

A aquest noi, més que com a escriptor, se l'ha de tractar com a un agosarat, com a un noi mal educat. Es natural, doncs, que l'obra d'aquest noi sigui un seguit de desergonyiments, grolleries i falsedats.

Nosaltres, perquè veiem bé de què es tracta, anirem comentant el llibre des de les seves primeres pàgines fins a les últimes.

Aquest escriptor esquerrà empena de llei d'immundícia, de bava infecta, tot el que a Catalunya ha tingut un caire esquerrà.

Atribuïnt-les a l'Almirall, diu les paraules següents:

"Volien que aquell pobre Figueras governés Espanya i la seva dona li feia passar tantes parts de rosari com volia. ¿Què sabia Figueras del que és governar? La República recolzava sobre una minoria del país i els governs minoritaris només es poden mantenir si tenen homes d'una sola peça, forts, de ferro... que sàpiguen contemporitzar."

Com es comprèn això? ¿Com es comprèn aquesta incongruència? Un home fort i de ferro no sap ni, sobretot, vol contemporitzar. Indubtablement a Josep Pla li relliscà la ploma i acabà la relliscada amb una al·lusió a Cambó, que és home dúctil i "maleable" que sap contemporitzar. Bones proves n'ha donat en els darrers anys de la seva carrera política.

Entesos?

Passem a una altra cosa.

Josep Pla ens explica que "quan Castelar morí, Gambetta digué que havia estat o un traïdor o un imbecil".

Es ben estrany això, perquè Castelar morí a Sant Pere del Pinatar, província de Múrcia, el 25 de maig de 1899, disset anys després d'ésser enterrat Gambetta, mort a Ville d'Avray el 31 de desembre de 1882.

Però no s'enfadín. No és una mentida de noi dolent. Es una rucada de noi ignorant. (Seguirà.)

AQUEST NUMERO HA ESTAT VISAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

El senyor Esteve a la torre

(MONOLEG)

L'escena vol ésser el diguem-ne jardí i hort ensem i lloc de recreio d'una d'aquestes torretes de sis mil a terminis, a qualsevol poblet de Catalunya. Al fons, la casa. Murs de tanca, no gaire alts, a banda i banda d'escena. A la dreta, primer terme, un banc amb objectes diversos i una cadira esbotzada. A l'esquerra, una tauleta prehistòrica de cafè amb els ferros rovellats, i quatre o cinc cadires més voltant-la, d'aquelles que se'ls podria cantar allò de "Todos los cojos, etc.". Més enllà geranis, un anèmic arbre fruiter, tomaqueres, etc. Tres o quatre fanals de paper penjats en un cordill que travessa l'escena, i també, posats a secar, un calçotets i qualque altra menudència que més val deixar-ho córrer. (Si el senyor Esteve se n'assabentés!... Sort tenim d'aquelles ulleres.) Són les dues de la tarda, i cau un sol que... ni aquell de Cantalafuente!

En alçar-se el teló, no hi ha ningú a escena. Però gairebé tot seguit oim la veu del senyor Esteve, que crida dins:

—Munda!... Munda!... Noia!... Mamelita!

Una petita pausa, i, després, amb aquella empena en ell característica, entra en escena el nostre heroi. Duu un maletí a la dreta, ve ple de pols, un barret tou... i amb les ulleres de consuetud.

ESCENA UNICA

—Ep! Però, que no hi ha ningú? *Nadal!* Ai, Senyor! Mireu que és gran! Anar-se'n i deixar la porta de fora oberta per tal de que entri algú i quan tornem... Ai, Senyor! (*S'escura el coll, i allò va a abonar una tomaquera. Deixa el maletí, es treu un mocador monumental i comença a fregar-se'l per la cara.*) I quina calor! Es tremendo... és tremendo de veritat! Si això durés gaire, raí... Té: aquí ho diuen a "La Vanguardia", que hi ha tanta sequedat, que l'any que ve... I encara hi ha qui diu que són manies, que aquest any no fa més calor que l'altre, que això ho diem cada any per vici... Ai, Senyor! I aquest sol! Aquest sol i aquests mosquits, que un no els veu i se' mungen de viu en viu.

I aquests trens horribles! I encara diuen d'anar a la torre! I d'això en diuen fer salut? Un *papa-dimerus*, és, heus-ho aquí. Ganes d'anar a suar la m... ai, Déu Nostre Senyor!... Si de mi depengués, raí!... Bueno, és clar que, *vamos*, depèn de mi, però no vull dir això. Vull dir que si no fossin les dones... les dones de casa, s'entén... poc m'hi veurien per aquí. Si s'està millor a casa, si... a casa, vora al balcó, amb un xic de taronjada, jugant a la bescambriella, si pots, o a la mona, o sinó al solitari... *Vamos*, home, *vamos!* Però és el que deia, ja pot treballar i fer l'home, que elles... Ai, Senyor, quin món, quin món! Si alcés el cap el meu avi! Amb quanta raó diria que no deixés la carretera per la dreuera; que això és allò que en diuen cornut i pagar el beure; que, *hacienda, tu amo te vea...* No és que deixi de veure-la, aquesta ni la d'allà baix, però aquest tragí, aquest anar amunt i avall és insuportable: jo m'hi moriria! I ves, què farien els meus si jo em morís! (*Somicant.*) No n'hi ha prou amb que un hagi de treure's diners de la butxaca?... Ara agafa el tren; un cop a ciutat, ves d'ací d'allà com un camàlic; després, tornem-hi, al tren, i... I encara! I encara tots els mals fossin aquests!

Vegin ara mateix el que em passa: tothom fora! On seran? Què faran? Quin ne-

FUGINT DE LA CALOR

—Per a on vol el bitllet?
—Per a La Terra del Foc, a veure si
estaré més fresc.

guít! Jo no serveixo per deixar sols els de casa! No! Perquè jo (*Dirigint-se al públic*), cavallers, sóc casat, per a servir-los, des de fa prop de vint anys, i, com que no sóc vidu, encara tinc dona, i, a més, un fruit de benedicció, una noia com un sol, i... ara vegin: haig de vetllar per la salut i l'honra de la senyora, i de la filla... i del negoci! I de la minyona, per tal de què, quan torni a casa, a Viladecaballs, hi torni tan sana i pura com quan en va sortir. Jo no vull reclamacions! I, ¿com haig de fer-ho? Es massa trànsit per un home sol! (*Resta aclaparat. Pausa curta.*)

L'estiuejar... L'estiuejar! Poden venirme a contar coses, de l'estiuejar! Volen que els digui què és? Un cau de raons! Un cau d'indecència, heus-ho ací! Una mena de... Déu em perdoni! Es que és veritat! Vagi on vulgui per ací els voltants, i no hi veurà més que parelles! I quines parelles! Encara tots fossin promesos! És allò... Però, no, senyors; n'hi han de casats amb solteres, de solters amb casades, de vídues amb solters, de casades amb casats, però no amb elles, de... Mirin quin espectacle més edificant per veure' una dona soltera... i una de casada! I... mirin... I de tot en tenen elles la culpa! Elles, i ningú més, amb els vestits tan... tan... de... de...

Ara els explicaré els que em va passar l'altre dia. Jo anava al tren, amb la noia, quan hi puja i s'asseu davant meu una dona... però quina dona més indecenta! Anava... no sé com explicar-los-hi. En fi, jo feia com aquell qui no la veu, doncs per allí hi havien molts coneguts, i havia d'aparèixer seriós... Quan heus ací que un cop, en mirar-me-la de cua d'ull, observo que ella també em guaita. Però això es repetí varies altres vegades—la indecenta! — Jo prou feia l'orni, però heus ací que un dels cops, el seu esguard fou tan... tan... *bueno*, que crec que em vaig tornar vermell, vermell... Jo! Un home casat! Vaig tractar de dissimular, quan, no em veig la noia i un fulanet del davant donant-se unes miradetes... Res, que davant d'això, vaig portar-me com qui sóc; agafo la noia d'una revolada, i cap avall més de pressa que corrents... Si seguim allí, prou, prou ens perverteixen tots dos! Quina immoralitat!... Ara vegin si dóna gust d'estiuejar!... Quin món, quin món... (*Pausa.*)

I les dones sense venir! I jo aquí morint-me d'angúnia i de calor! Amb qui hauran

anat? Quin escàndol les armaré quan tornin! (*Pausa.*)

Això no pot ésser. No, de cap de les maneres... A veure si des d'allí, per casualitat, les veig... (*Puja al banc i guaita per damunt el mur.*) Ep! No caiguem!... A veure... Res, no es veu res... però, sí... calla! Ah!, què veig!... La *Mamuelita* de *pa-lique* amb aquell nyèbit! Noia! Noia! Què fem? Vens de seguida?... No me oeix, no hi està poc embabiecada!... Noia!..., veiam si vinc! Espera't! (*Baixa precipitadament*). Si que estem frescos! Me n'hi vaig! Me n'hi vaig! Me n'hi vaig! Si que estem frescos! Ai, Senyor! Ai, Senyor! Ai, Senyor!

(*Surt com un esperitat.*)

TELO RAPID

J. AYMÀ I MAYOL

Petits comentaris

No fóra d'estranyar que, a proposta dels "cavallers de la moral", es retiessin del museu obres d'indiscutible mèrit artístic, com el quadro de Togores.

Per si no era prou el ridícul del refús, ara llegim que han muntat una guàrdia permanent per evitar que s'introdueixin teles, de tal guisa, a les sales del museu.

Si aqueixos senyors no tenen amb què emplear millor el temps, que s'estiguin a casa i tots hi sortirem guanyant.

I, per evitar el risc d'una reincidència, potser no hi fóra de més rellevar-los del càrrec.

Podria ésser fàcil que es possessin d'acord la Junta de Museus i algunes Associacions de Dames de mantellina i faldilla llarga i, junt amb el pare Vallet i els que porten al trauc el distintiu de la seva obra, empenguessin una croada contra la immoralitat.

I, com que immorals ho són per a aquesta gent algunes pràctiques d'higiene, no fóra estrany que condemnessin el bany.

Si per a ells un "maillot", o un simple vestit elegant, és el símbol de totes les corrupcions, que es passin la vida com el Sant de Kostka, que no s'atrevia a mirar la cara de la seva mare per no sentir l'incentiu de la carn. I consti que no som ni llibertins ni amorals, però no ens escandalitzem per tan poca cosa.

PONCELL

MONISTROL

Amb motiu de celebrar-se la tradicional Festa Major, la proppassada setmana, tingueren lloc extraordinaris festeigs a les diferents entitats i locals públics de la vila, en els quals hi regnava l'alegria del poble, que viu la festa amb el cor i ho duu pintat a la cara.

El festeig més digne de lloança és el que organitzà l'agrupació "Els Amics", de l'Ateneu Obrer, deixant-nos admirar, des del saló d'espectacles de la mateixa entitat, la gran companyia del teatre català Romea Vila-Davi-Nolla, la qual ens delectà amb la representació de l'aplaudit sànet, original d'A. Gastón Màntua, "Un milionari del Putxet". Un públic nombrós emplenà l'estança. Això prova que a Monistrol—encara que vila—també atreuen els grans espectacles com a ciutat.

Cal, però, felicitar la Junta organitzadora que ens proporcionà un tan bell com cultural espectacle i també el poble que sabé coronar l'esforç de la mateixa amb un unànime acte de presència. Monistrolencs!... Volguem que festes com aquestes sovintegin!

Es necessari que el nostre esperit de tant en tant visqui les emocions del teatre; elles faran que, en els actes de la nostra vida real, ens serveixin de fre i guia, i ens donaran una claror extraordinària que no ens deixarà ésser barroers, allunyant-nos de la maldat i portant-nos per un camí més sa, noble i natural.

PERFECTE AMELLA

CANET DE MAR

La forta campanya empresa pels elements catòlics contra la immoralitat a les nostres platges, on, degut a la forta calor estival, la gent usa vestits antidiluvians, fa sortir de foc el nostre bon pastor espiritual, perquè veu que les ovelles se li esgarrien, també per la platja, oblidant les seves bones prediques.

Per a mostra, ací van tres botons: El que diu "La Fulla Dominical", de nostra parròquia:

"Per la moralitat"

Es una noia d'església. Pertany a dues o tres associacions i sovint rep els Sants Sacraments... I un dia d'aquests era a la platja, i al seu costat hi havia el seu promès amb un pam de vestit de bany, allargassat a la sorra, fent salut; i a l'altra banda tres o quatre bordegassos que sortien de l'aigua i s'estiraven a la sorra...

Pobra noia!

Es una altra noia d'església. Al matí era a la capella del Santíssim. Pregava devotísimament. Alçava a Jesús els seus ulls clars. La seva actitud edificava. Que lluny del món devien ésser els seus pensaments... I a la tarda, passejava amb el seu promès. No portava ni un dit de mànega i anaven de bracet...

Pobra noia!...

Es una altra noia d'església. Bat en els seus polsos la sang jove dels vint anys. Com molts diumenges, s'ha acostat a rebre els Sants Sacraments.

—Aneu al mar, ma filla?—li ha dit el confessor?

—Sí, pare. Uns bons amics m'ensenyen de nedar. Ens capbussem, tirem aigua, riem molt, prenem banys de sol... Total res de mal...

Pobra noia!...

O Déu! Com podrem fer entendre a aquestes noies que van pel camí d'eterna condemna?..."

Nosaltres no hi posem cap comentari; això ho deixem al bon criteri de cada u.

JEPET

Correu de l'estranger

L'evolució femenina a Turquia

Potser heu llegit, d'una manera negligent, la nova que ens ha vingut de Constantinoble, segons la qual les dones turques, podran, des d'ara, participar als concursos de bellesa. Però aquesta simple informació revela el progrés noït que s'ha operat en les costums de la república presidida per Mustafà Kemal.

L'abolició del vel ha estat de primer una veritable revolució per a les turques. Passejar-se amb el rostre descobert els ha semblat, a totes les que havien estat educades en l'antiga costum, una veritable indecència. Les joves naturalment són les que més aviat han seguit la moda. Però les dones madures i les velles—fins avui, al cap d'uns anys del nou règim,—no gosaven quasi de mostrar-s'hi, en públic.

Entretant les turques són autoritzades, per l'audaciós governament de llur país, a exhibir-se a l'estranger i a prendre part a aquests torneigs estètics que fan sobretot l'alegria i la felicitat dels americans. Al pròxim concurs organitzat per les gents de Xicago, o de Sant Francesc, tindrem miss Turquia, al costat de miss France i de miss Anglaterra (ja veurem si tindrem també miss Espanya) per a guanyar el premi de bellesa. Això serà un espectacle molt més original del que suposen els que no han conegut l'ex-imperi otomà sotmès a les més severes regles tradicionalistes.

El feminisme transforma la societat turca. Però seria inexacte de creure que aquestes transformacions han tingut lloc sense esmussament de dents i de vives polèmiques. Les dones turques no estan d'acord sobre els mètodes a seguir des del punt de vista polític o simplement educatiu. Existeix un clan extremadament radical que estaria disposat a proclamar la igualtat absoluta de l'home i de la dona, si la dona estés prou preparada per a una tal conquesta.

A CASA EL BARBER

—Ahir van afaitar deu melons a la Plaça de la Lluna.
 —No comprenc com pot ésser.
 —Ara li demostraré.

RE-PICS

Estem temptats de creure que la República dels Soviets subvenciona per sota mà el Govern del Japó per tal d'utilitzar-lo com element de propaganda.

Diem això després de llegir que el Govern nipó ha resolt castigar amb la pena de mort tot acte de propaganda comunista al Japó.

Totes les religions, sectes o partits polítics que han estat objecte de repressions cruels, han triomfat gràcies al sacrifici i a la sang vessada per llurs màrtirs. Neró, va fer més per la victòria del Cristianisme que cap Pare de l'Església; com Trepoff va preparar la vinguda de Lenin.

Si el Japó vol ésser ofegat, a no trigar gaire, per una veritable onada comunista, no té més que aplicar unes quantes vegades la bàr-

bara pena als apostols de la Internacional Roja. Ja se sap; tot el privat és desitjat.

Un senyor d'avançada edat es va fer una assegurança de vida, i amb arranjament al càlcul de probabilitats que serveix de base a aquestes operacions, la Companyia asseguradora li va fer molt bones condicions, car el més probable era esperar que l'esmentat senyor no visqués gaires anys.

No es comptava, però, amb que l'assegurat, una vegada tancat el tracte, volgués fer una provatura per allargar la vida.

Efectivament, el bon senyor va posar-se en mans del famós doctor Voronoff, i aquest li practicà el canvi de glàndules amb tant d'èxit, que li va treure trenta anys de sobre.

En assabentar-se d'això, la Companyia d'Assegurances es nega a pagar, per entendre que l'assegurat ha fet trampa i que no s'hi val.

Sembla, però, que la Companyia no tindrà altre remei que carregar-se el mort, que en aquest cas no és precisament mort, sinó ben viu; més "viu" del que es creien.

La premsa diària dedica llargues columnes a contar el fet d'una minyona de servei que va fugir de la casa on servia, a València, emportant-se'n una criatura dels seus amos.

De València va anar a Madrid, i allí deia a tothom que la criatura era filla seva, com a resultat d'uns amors desgraciats. Per últim la van detenir i ben estudiat el cas, sembla que es tracta d'una pobra alienada que té la mania de sentir-se mare.

Va per les que, essent-ne de debò i tenint els coneixements complets, ofeguen criminalment el fruit de llurs entranyes o bé el llancen al forat de la borderia.

No fa gaires dies es va registrar un robatori en un establiment de "joyas de ocasió", i sembla que el lladregot se'n farà set pedres.

Si nosaltres estiguéssim encarregats de defensar-lo, adquiriríem un argument ben senzill i que estem segurs de què convenceria el Tribunal.

La culpa—diríem—no és del pobre processat, sinó de l'establiment que posa a l'aparador joies

d'ocasió; car tothom sap que "l'ocasió fa el lladre".

Sembla que ha entrat a tothom la mania de batre "récords", siguin els que siguin. El cas és significar-se com a "as" d'una cosa o altra.

Darrerament un trempat ha batut el record hípic, anant a cavall de Niça a Madrid i retorn.

Si això és un signe de civilització i d'avenc, no valia la pena d'haver inventat el ferrocarril, l'automòbil i l'aeroplà.

A molts establiment de Barcelona hi veureu uns lleterets que diuen: "Si no ve lo que de-sea, entre y pídale".

Ens sembla una temeritat dels industrials, car pot escaure's a passar per allí davant Pere Lluís de Gálvez i entrar a demanar 5 duros.

El Congrés Socialista que, amb caràcter internacional s'ha fet a Brusselles, s'ha pronunciat contra el feixisme i contra el comunisme, bo i fent afirmacions democràtiques.

Aprenquin els senyors Largo Caballero i altres companys socialistes... del Govern.

Han vingut noves de l'Argentina, donant compte del resultat dels primers partits jugats en terres americanes per l'equip del "Barcelona".

La primera vegada van perdre per 3 a 1, però al segon partit empataren amb un zero a zero que demostrà l'alta qualitat dels nostres jugadors.

Confiem, però, en què arribaran a guanyar, per tal d'enaltir el prestigi de la pilota catalana, que és el més substancios que es coneix.

Aquests dies ningú no pensa en altra cosa que amb el funcionament del nou telèfon automàtic, pròxim a inaugurar-se.

Per tal d'aprendre'n el maneig, es donen lliçons gratuïtes a qui vulgui, i sembla que la gent s'ho ha pres amb tanta afició com les criatures quan tenen una joguina nova.

La innovació ens plau força si no tingués un petit inconvenient: el de què quan l'aparell funcioni malament no podem esbravar-nos amb les senyoretetes telefonistes.

CORRESPONDENCIA

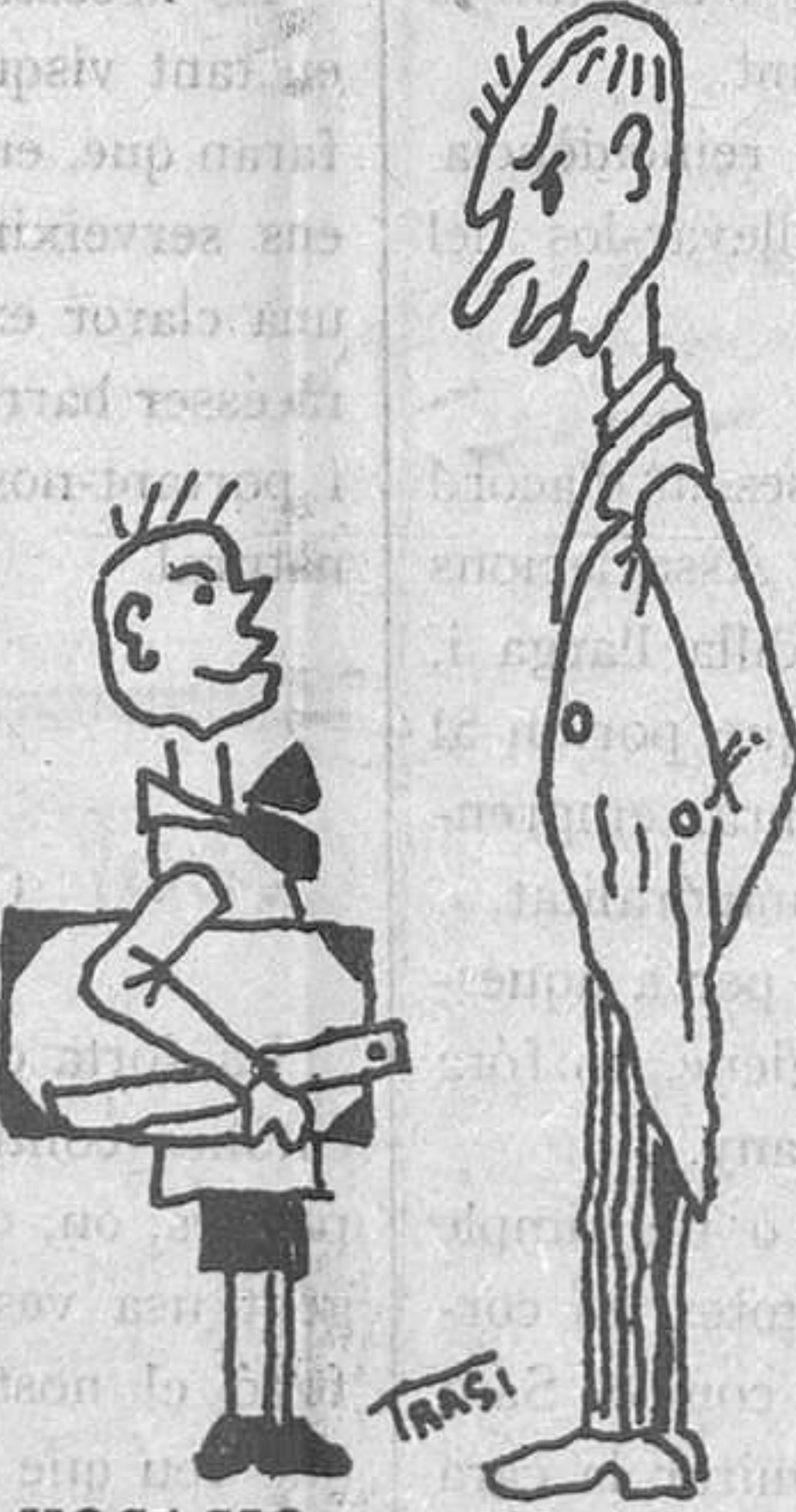
P. A.: Anirà.—J. A. i M.: Procurarem fer-li cabre, malgrat la seva excessiva llargada; però cal que us advertim que la majoria dels articles no podem publicar-los per la seva extensió. Es cosa comprovada—encara que a molts els estranyi—que és més difícil de fer articles curts que llargs.—M. S.: Anirà... si podem.—J.: Va bé.—J. J.: Id. Id.—J. S. P.: Ho farem anar amb molt gust.—S. M.: Anirà.—"Un que no hi era": Està ben escrit, però és allargassat i poc vibrant.

Imp. La Campana i L'Esquella. Olm, 8.—Barna.

LA PARLA IDILLICA

—Saps aquella mula que et vaig comprar que s'assemblava a l'ase del teu germà? Doncs si ara la veiessis diries que és l'ase del meu pare.

LA VOCACIO

—Escolta, nen, quin ofici t'agradarà més quan siguis gran?
 —Fer campanes.

LA CALOR

—I quina calor que fa, don Pau!
 —Molta, noi, molta, tanta, que l'altre dia a la cuina de casa el termòmetre marcava 75 graus.